

Maria Vølund Heisterberg

Parfumeallergi – Diagnose, årsager og livskvalitet

Resumé

Denne ph.d. afhandling omhandler allergi over for parfumestoffer. Afhandlingens overordnede formål var at undersøge: 1) om den ”nye” screeningsmarkør, fragrance mix II (FM II) bidrager til udredningen af allergi, 2) hvilke eksponeringskilder der hyppigst forårsager allergisk kontakteksem over for parfumestoffer og 3) i hvilken udstrækning allergi over for parfumestoffer påvirker livskvaliteten.

Afhandlingen består af 4 studier. De to første studier er databasestudier, der er baseret på epikutantest resultater fra patienter konsekutivt undersøgt for allergi af Den Danske Kontaktdermatitis Gruppe. Hyppigheden af allergi over for FM II blev undersøgt i det første studie. I det andet studie undersøgte hvilke eksponeringskilder, som havde forårsaget allergi over for parfumestoffer. Det tredje studie er et metodologisk studie, hvor der blev udviklet et sygdomsspecifikt spørgeskema til måling af livskvaliteten blandt individer med parfumeallergi. Det fjerde studie er et matchet case-kontrol studie, som blev anvendt til at validere ovennævnte livskvalitetsspørgeskema, samt til at undersøge livskvaliteten hos individer med parfumeallergi.

Resultaterne viste at FM II er værdifuld i den diagnostiske screening af parfumeallergi. En positive epikutantest blev fundet hos 4,5 % af patienterne og FM II identificerede yderligere 202 (15,6 %) patienter, som ellers ikke ville være blevet diagnosticeret med en parfumeallergi. Kosmetiske produkter var den hyppigste årsag til parfumeallergi. Mange forskellige kosmetiske produktgrupper var involveret, de hyppigste var deodoranter, parfumer, cremer og shampoo. Visse produktgrupper synes at være særligt associeret til allergi over for visse specifikke parfumestoffer. Et nyt simpelt sygdomsspecifikt livskvalitetsspørgeskema blev udviklet og valideret, ”det parfumeallergi-specifikke livskvalitets spørgeskema”. Samlet set, viste valideringsanalyserne at det var et godt anvendeligt instrument til at måle livskvaliteten hos individer med parfumeallergi. Ud fra dette livskvalitetsspørgeskema fandt vi, at parfumeallergi påvirker livskvaliteten. Der var en tydelig kønsforskel, idet kvinder i langt højere grad var påvirket, også i forhold til deres kontrolpersoner, hvilket ikke blev set blandt mændene. Vi fandt desuden, at livskvaliteten var mere nedsat blandt unge kvinder omkring diagnose tidspunktet, samt at antallet af parfumeallergier og sværhedsgraden af allergi var associeret til nedsat livskvalitet blandt alle kvinder. Specielt interessant fandt vi, at nogle specifikke parfumestoffer i særdeleshed var involveret i livskvalitetsforringelse hos kvinder.

Denne ph.d. afhandling bidrager med ny nyttig viden til at optimere diagnosticering af parfumeallergi. FM II indgår nu i standardudredningen for kontaktallergi i hele Danmark. Desuden viser studierne, at visse kosmetiske produktgrupper udgør en særlig risiko for udvikling af allergisk kontakteksem over for parfumestoffer. Der introduceres i denne ph.d. afhandling et nyt valideret sygdomsspecifikt spørgeskema, som kan bruges til at vurdere livskvaliteten hos individer med parfumeallergi. Endeligt bidrages med ny viden om hvordan parfumeallergi påvirker livskvaliteten. Disse resultater åbner for mere specifikke forebyggende tiltag på både individuelt- og samfundsmæssigt plan. På det individuelle plan

muliggøres mere specifik forebyggelsesvejledning til patienter med parfumeallergi, hvor de faktorer, der har betydning for deres livskvalitet, tages i betragtning. Yderligere vil forbedret diagnostik kunne føre til bedre prognose. På det samfundsmæssige plan kunne de forebyggende tiltag være, at der lovgives om en forbedret mærkning af parfumestoffer på kosmetiske produkter, forbud mod at anvende visse parfumestoffer i høje koncentrationer og evt. helt af forbyde visse parfumestoffer. Disse forebyggende tiltag vil kræve en øget fælles indsats fra patienter, diagnostikere, forskere, myndigheder og parfumeindustri.